

ИЗЧЕЗВАНЕ НА ЖИВОТИНСКОТО ЦАРСТВО

СТАТИСТИКАТА РАЗКРИВА ИСТИНАТА: ИМА ЛИ НАДЕЖДА ЗА ДИВАТА ПРИРОДА НА БЪЛГАРИЯ?

“НИЕ НЕ УНАСЛЕДЯВАМЕ ЗЕМЯТА ОТ НАШИТЕ ПРЕДЦИ, А Я ЗАЕМАМЕ ОТ НАШИТЕ ДЕЦА”
-АНТОАН ДЪО СЕНТ-ЕКЗЮПЕРИ

НАШАТА ПРИРОДА, НАШЕТО БЪДЕЩЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

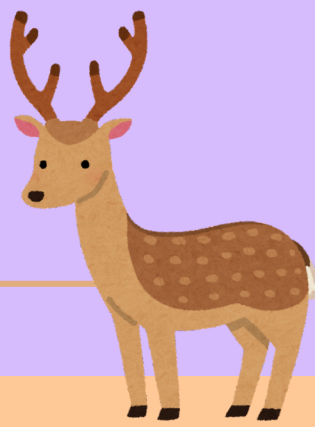
Природата съществува в съвършена синергия, но всеки ден губи частица от своето богатство. **Причината?**

- Унищожени местообитания
- Браконьерството
- Обезлесяването
- Замърсяването на околната среда
- Промени в климата
- Безразсъдни човешки дейности

Ние не искаме да сме част от тази реалност. Изчезването на дори един вид ще бъде катастрофално, защото всяко животно има ключова роля в баланса на екосистемата. Но нищо не е изгубено! Все още има време да действаме, все още имаме време да спасим дивата природа на България.

ЦЕЛ

Целта на този плакат е да покаже статистиката на тези, които нямат глас. Под наблюдение за проекта ще бъдат гръбначните животни и по-конкретно ще разгледаме българската кафява мечка (негативното очакване ако не се вземат мерки) и черния лешояд (надежда за по-добро бъдеще).

ВИДОВЕ

От последното масово проучване на животинското разнообразие в България е записано съществуването на **781 вида** гръбначни животни (бозайници, птици, влечуги, земноводни и риби) и **30 000 вида** безгръбначни животни, като се подозира, че действителната бройка може да е два пъти повече.

БЕЗГРЪБНАЧНИ ЖИВОТНИ

Поради техните малки размери и това че по-голямата част от тях обитават Черно море, е трудно да се наблюдават техните популации.

Въпреки това има сведения за 39 критично застрашени вида и 12 изчезнали вида.

ГРЪБНАЧНИ

От **781 вида**, които са открити и се знае, че са обитавали или още обитават България, **30% са вписани** в Червената книга (ЧК)

- Изчезнали** - даден таксон принадлежи към тази категория, когато не е установяван в страната през последните 50 години - **в България това са 18 вида.**
- Критично застрашени** - таксон е от тази категория, когато числеността е намаляла до критично ниво (от единици до няколкостотин). Оцеляването на тези видове е малко вероятно без активни мерки за опазване - **в България това са 48 вида.**
- Застрашени** - даден таксон принадлежи към тази категория, когато има много висок риск от изчезване поради малки популации, фрагментирано разпространение, изолация и/или бързо намаляване. Много вероятно е видовете записани тук да преминат към критично застрашени, ако неблагоприятните фактори продължат да действат - **в България това са 70 вида.**
- Уязвими** - в тази категория попадат видове, чиито популации са все още многочислени и/или стабилни, но с неблагоприятни перспективи в бъдеще - **в България това са 100 вида.**

СТРУКТУРА НА ГРЪБНАЧНИТЕ ЖИВОТНИ

ЧЕРЕН ЛЕШОЯД

Някога изчезнал, днес отново разперва крила - **черният лешояд** може да бъде забелязан в българското небе. **Надежда** има благодарение на проекта "Светло бъдеще за черния лешояд", който се бори с непоправимата "кампания за тровене на хищници" от 1958 до 1990г., която води до записването на птицата в Червената книга. Видът е изчезнал до 2018, когато след дълъг период, успешно се завръща с помощта на природозащитни организации и внос на птици от Испания.

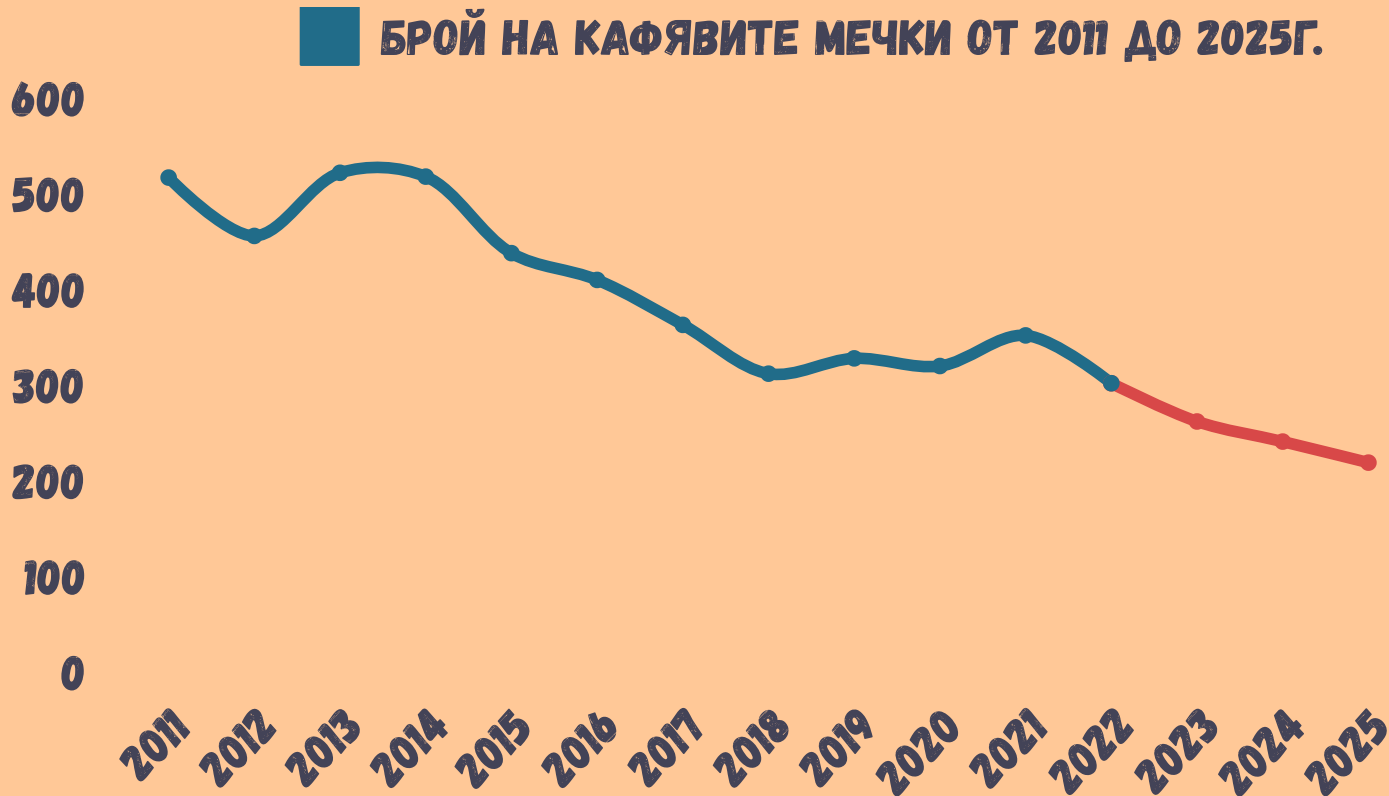
Използвайки данни за периода 2019-2024 година е изчислен средният годишен темп на нарастване на популацията, който възлиза на **7 индивида годишно.**

КАФЯВА МЕЧКА

Балканският полуостров има третата най-голяма популация на кафяви мечки на континента Европа (след Русия и скандинавските страни), като от тази популация най-голяма част се намира в България. От 1993 те са вписани в Червената книга на Република България като застрашен вид. Според ИАОС, причината за намаление на пулацията се дължи главно от браконьерство и намаляване на обитаваемите площи.

Използвайки данните за популацията им от **2011 до 2022** година, може да предвидим как тя ще се развие за следващите години. Използвайки трендови модел с грешка от 5%, получаваме тенденция на **намаление** на броя на мечките за, **2025** година възлиза на **220 индивида**, ако не се вземат мерки за защитата на вида и подобряване на негативните фактори влияещи през последните 12 години.

ПРИМЕРИ ОТ ЧЕРВЕНАТА КНИГА

Изчезнали животни:	Критично застрашени животни:	Застрашени животни:	Уязвими животни:
•Тюлен монарх	•Рис	•Голям ястреб	•Вълк
•Розов пеликан	•Кръстат орел	•Дива котка	•Пъстър пор
•Сив жерав	•Сива патица	•Червена чапла	•Ням лебед

ЛЮБОПИТНИ ФАКТИ

- Лъв:** Царят на животните е населявал Балканския полуостров в древността и изчезнал II-III век. н.е.
- Вълк:** Вълчетата винаги се раждат със сини очи.
- Котка:** Притежанието на котка трикратно намалява риска за сърдечен удар.
- Мравките:** Мравките и хората са единствените животни, които отглеждат други видове за своя ползва.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Ако днес оставим тези числа да бъдат просто статистика, утре някои от най-емблематичните видове на България ще съществуват само в книгите. Завръщането на черния лешояд показва, че подобрението е възможно - но то зависи от нас. Нека бъдем промяната. Опазвайки тях, опазваме и себе си.

С този проект се стремим да провокираме към размисъл: "Какво искам да оставя след мен?". Нека заедно допринесем за един по-добър свят, живеейки в симбиоза с природата.

ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

Национален статистически институт [НСИ]

Изпълнителна агенция по околната среда [ИАОС]

Червената книга на Република България [ЧК]

